

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје

ул. „1”, бр.25, Миладиновци, Илинден

ПРОСПЕКТ

за котација на акциите издадени од

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје

на подсегмент Задолжителна котација на Официјалниот Пазар на
Македонска Берза АД Скопје

Покровител на котацијата

Дирекција за работи со хартии од вредност и брокерско -
посреднички услуги на Стопанска банка АД Скопје

ул. “11 Октомври”, бр.7, 1000 Скопје

Скопје, 30 Април 2013 год.

ИЗЈАВА НА ОРГАНОТ НА УПРАВУВАЊЕ НА ИЗДАВАЧОТ

Управниот одбор на издавачот ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје ја прифаќа одговорноста за содржината на овој Проспект:

”Според нашите уверувања и согласно нашите сознанија и податоци со кои располагаме, под целосна морална, материјална и кривична одговорност, изјавуваме дека сите податоци од овој Проспект сочинуваат целосно и вистинито прикажување на имотот и обврските, добивките и загубите, финансиската и деловната состојба на издавачот, правата содржани во хартиите од вредност и дека не се изоставени податоци кои би можеле да влијаат на целовитоста и вистинитоста на овој проспект”.

Проспектот е изготвен согласно Правилникот за котација на хартии од вредност на Македонската Берза на долгорочни хартии од вредност АД Скопје и Законот за изменување и дополнување на Законот за хартии од вредност (Службен весник на Република Македонија број 13/2013 година).

Покровител на котацијата на акциите издадени од издавачот ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје е Стопанска банка АД Скопје преку Дирекцијата за работи со хартии од вредност и брокерско - посреднички услуги, со адреса на ул. “11 Октомври”, бр.7, 1000 Скопје.

Име, презиме и функција на лицето/та кое/и ја даваат изјавата

Константинос Карахалиос
Главен извршен директор

Потпис и печат

1. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ

1.1. Назив на издавачот:

Целосен назив на издавачот: ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје

Скратен назив на издавачот: ОКТА АД-Скопје

Седиште: ул. "1", бр.25 - Миладиновци Илинден

ЕМБС: 4074009

Единствен даночен број: 4030980254845

1.2. Називите и адресите на банките на издавачот, покровителот на котацијата, правните советници и останатите советници:

- ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје е коминтент на:
 - Стопанска банка АД Скопје;
 - Алфа банка АД Скопје;
 - Еуростандард Банка АД Скопје;
 - Халк банка АД Скопје;
 - Шпаркасе банка Македонија АД Скопје;
 - Комерцијална банка АД Скопје;
 - НЛБ Тутунска банка АД Скопје;
 - Охридска банка АД Охрид;
 - ПроКредит банка АД Скопје.
- Покровител на котација е:
 - Дирекцијата за работи со хартии од вредност и брокерско - посреднички услуги на Стопанска банка АД Скопје, со адреса на ул. "11 Октомври", бр.7, 1000 Скопје.
- При изработка на овој Проспект не е користена помош од правни и останати советници.

1.3. Називите и адресите на друштвата за ревизија кои извршиле ревизија на годишните сметки на издавачот за периодот определен во условите за котација на посебните пазарни сегменти:

- Ревизор на годишните сметки на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје за 2011 и 2012 година е Друштвото за ревизорски услуги ПрајсвотерхаусКуперс Ревизија ДОО Скопје, со адреса на бул. "8 Септември", бр. 16, Хипериум бизнис центар, кат 2, 1000 Скопје.

1.4. Опис на родот на акциите за кои се поднесува барањето, бројот на акции и нивната номинална вредност:

- Барањето за задолжителна котација кое се доставува до Македонска Берза се однесува на вкупно 846.360 обични акции издадени од издавачот ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје.
- Номиналната вредност на една обична акција изнесува 51,1292 ЕУР.
- До моментот на поднесување на Барањето за задолжителна котација до Македонска Берза, со акциите на ОКТА АД-Скопје се тргувало на Редовниот пазар, односно на Пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување.

2. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ И КАПИТАЛОТ НА ИЗДАВАЧОТ

2.1. Назив и седиште на издавачот:

- Целосен назив на издавачот: ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво-Скопје.

Скратен назив на издавачот: ОКТА АД-Скопје.

Седиште: улица "1", број 25 - Миладиновци Илинден

2.2. Тековната состојба од Трговскиот регистар е доставена во Прилог 1 на овој проспект.

2.3. Износот на вкупниот капитал, поодделните родови на акции со нивните главни карактеристики, бројот и вкупната номинална вредност на секој род:

- Вкупниот номинален капитал на ОКТА АД-Скопје изнесува 43.273.710 ЕУР.
- Бројот на обични акции на ОКТА АД-Скопје изнесува 846.360 обични акции во вредност од 43.273.710 ЕУР.
- Номиналната вредност на една акција изнесува 51,1292 ЕУР.

2.4. Одредбите од статутот кои ги регулираат промените во капиталот на издавачот и правата кои произлегуваат од различните родови на акции:

- Член 14 од Статутот на ОКТА АД-Скопје: Одлука за издавање на акции донесува собранието на друштвото, со мнозинство гласови кое што не може да изнесува помалку од две третини од акциите со право на глас, претставени на собранието;
- Член 15: Секоја обична акција дава право на еден глас во собранието на друштвото;
- Член 17: Акционерот има право да пренесе акција без претходна согласност од собранието на друштвото или одборот на директори;
- Член 20: Зголемувањето на основната главнина на друштвото може да се врши:
 - Со влогови;

- Со условно зголемување на основната главнина;
- Со одобрен капитал;
- Од средствата на друштвото.

- Член 21: Основната главнина на друштвото може да биде намалена со:
 - намалување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи на акции;
 - спојување на еден или на повеќе родови акции;
 - повлекување на сопствени и на други акции.
- Член 22: Одлуката за зголемување односно намалување на основната главнина се донесува со мнозинство гласови кој не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас-претставени на собранието.
- Член 23: Одборот на директори најмногу за пет години по уписот на основањето на друштвото, односно за 5 (пет) години по уписот на одлуката за измена на статутот во трговскиот регистар преку издавање нови акции врз основа на влогови во друштвото, може да ја зголеми основната главнина до определен минимален износ (одобрен капитал).

2.5. Промените во структурата на капиталот за периодот определен во условите за котација на посебните пазарни подсегменти, во смисла на износите на емитираниот капитал и бројот и родовите на акции кои го сочинуваат вкупниот капитал:

- Во изминатиот период определен во условите за котација не се настанати промени во структурата на капиталот на издавачот во смисла на емитиран капитал.

2.6. Не се издадени должнички конвертибилни хартии од вредност од издавачот ОКТА АД-Скопје.

2.7. Назив на акционер кој поседува над 5% од акциите со право на глас:

Назив на имателот	Процент	ИСИН	Тип на ХВ
ЕЛ. П.ЕТ. БАЛКАНИКЕ ПЕТРОЛЕУМ	81,51	МКОКТА101017	Обични акции
ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДСТВО ТРГОВИЈА И УСЛУГИ ПУЦКО- ПЕТРОЛ УВОЗ-ИЗВОЗ ДОО	10,84	МКОКТА101017	Обични акции

2.8. ОКТА АД-Скопје не поседува мнозинско учество во други друштва.

2.9. ОКТА АД-Скопје не е во постапка на издавање на акции заради спојувања, поделби или понуди за преземања други друштва.

2.10. Ревидираните финансиски извештаи на ОКТА АД-Скопје за периодот определен во условите за задолжителна котација, т.е. за 2011 и за 2012 година се во прилог 2 и 3 на овој Проспект. Друштвото не изготвува консолидирани ревидирани финансиски извешати, односно нема зависни друштва.

3. ПОДАТОЦИ ЗА ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ НА ИЗДАВАЧОТ

3.1. Опис на основните дејности на издавачот

ОКТА АД-Скопје ги врши следните дејности по шифра на дејности:

- 01.1 Одгледување на едногодишни насади и посеви
- 19.20 Производство на рафинирани нафтени производи
- 20.1 Производство на основни хемикалии, ѓубрива и азотни соединенија, пластика и синтетички каучук во примарни облици
- 25.11 Производство на метални конструкции и делови на конструкции
- 25.2 Производство на цистерни, резервоари и садови од метал
- 25.6 Обработка и пресвлекување на метали; општи машински работи
- 25.9 Производство на останати фабрикувани метални производи
- 33 Поправка и инсталирање на машини и опрема
- 35.1 Производство, пренос и дистрибуција на електрична енергија
- 35.3 Снабдување со пареа и климатизација
- 36 Собирање, обработка и снабдување на вода
- 41 Изградба на згради
- 42 Нискоградба
- 43.1 Уривање и подготовка на градилиште
- 43.2 Електроинсталатерски, водоводни и канализациски и други градежни инсталатерски работи
- 43.3 Завршни работи во градежништвото
- 45.1 Трговија со моторни возила
- 45.2 Одржување и поправка на моторни возила
- 45.3 Трговија со делови и прибор за моторни возила
- 46.1 Трговија на големо со надомест или врз основа на договор
- 46.3 Трговија на големо со храна, пијалаци и тутун

- 46.4 Трговија на големо со предмети за домаќинствата,
-освен 46.46 Трговија на големо со фармацевтски производи
- 46.7 Друга специјализирана трговија на големо
- 46.9 Неспецијализирана трговија на големо
- 47.1 Трговија на мало во неспецијализирани продавници
- 47.2 Трговија на мало со храна, пијалаци и тутун во специјализирани продавници
- 47.3 Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници
- 47.75 Трговија на мало со козметички и тоалетни препарати во специјализирани продавници - освен 47.73 Аптеки и 47.74 Трговија на мало со медицински препарати и ортопедски помагала
- 47.78 Друга трговија на мало со нови производи во специјализирани продавници
- 47.9 Трговија на мало вон продавници, тезги и пазари
- 49.3 Друг патнички копнен транспорт
- 49.5 Цевоводен транспорт
- 52 Складирање и помошни дејности во превозот
- 56 Дејности за подготовка на оброци и служење на храна
- 61 Телекомуникации
- 62.01 Компјутерско програмирање
- 62.03 Дејности на управување со компјутерска опрема
- 63.11 Обработка на податоци, хостирање и слични дејности
- 68 Дејности во врска со недвижен имот
- 69 Правни и сметководствени дејности
- 71.1 Архитектонски дејности и инженерство и со нив поврзано техничко советување
- 71.2 Техничко испитување и анализа
- 72.1 Истражување и експериментален развој во природните, техничките и технолошки науки

73.1 Маркетинг (реклама и пропаганда)

74 Останати стручни, научни и технички дејности

79 Туристички агенции, организатори на патувања (туроператори) и останати резервациски услуги, како и дејности поврзани со нив

95.2 Поправка на предмети за лична употреба и за домаќинствоа во областа на надворешното трговско работење, следните:

- Надворешна трговија со прехранбени производи

- Надворешна трговија со непрехранбени производи, извоз и увоз на стоки и неспомнати услуги од областа на прометот (услуги на внатрешна и меѓународна шпедиција, посредување, застапување, вршење комисиони работи во областа на прометот на стоки, продажба на стоки од складови, консигнација, компензациони работи, врзани работи (бартер), реекспортни работи (реекспорт), транзитни работи и свич работи и сообраќајот и сл.).

- Меѓународен превоз на стоки и патници во друмскиот сообраќај

- Меѓународен транспорт во друмскиот сообраќај

- Агенциски услуги во транспортот.

Забелешка: Друштвото може без упис во трговскиот регистар да врши и други дејности кои се потребни за неговото постоење и за вршење на работите од предметот на работење, но кои не спаѓаат непосредно во рамките на вршењето на работите од предметот на работење.

3.2. Опис на основните дејности на издавачот, наведувајќи ги главните производи и услуги:

Примарни активности на ОКТА АД-Скопје се производство, намешување, складирање, трговија и увоз на нафтени деривати. Важни производи се: Бензини, Дизелни горива, Мазут, Течен нафтен гас, Горива за млазни мотори и Сулфур.

3.3. ОКТА АД-Скопје нема значајни нови производи во последните две години.

3.4. Приказ на приходите од продажба за периодот определен во условите за котација на посебните пазарни подсегменти:

(во илјади денари)

Ред.бр.	Приходи од продажба и финансиски приходи	2012	2011
1.	Приходи од продажба	36.209.040	40.156.610
2.	Финансиски приходи	941.231	1.105.827

3.5. Краток приказ на степенот на зависност (доколу постои) од патенти, лиценци, индустриски, комерцијални или финансиски договори или нови производни постапки, доколку истите се од голема важност за работењето на издавачот:

- ОКТА АД-Скопје не зависи од патенти или лиценци.
- За значајна се смета соработката со:
 - ВАРДАКС СА, компанија кој обезбедува транспортни услуги како оператор на нафтоводот Солун- Скопје;
 - Хеленик Петролеум СА како добавувач при обезбедувањето на суровини и деривати; и
 - Макпетрол, како најголем купувач.

3.6 Информации за сите судски или арбитражни постапки, кои се во тек или ќе настанат и кои можат да имаат значително влијание на финансиската состојба на издавачот:

- Нема судски постапки кои можат да имаат значително влијание на финансиската состојба на ОКТА АД-Скопје.

3.7. Бројот на вработени и квалификационата структура во изминатите три години:

Степен	Вид на образование	2010	2011	2012
1	НК	26	16	15
2	КВ	35	24	24
3	ВКВ	3	5	4
4	ССО	166	156	156
5	ССП	370	366	365
6	ВШП	20	16	16
7	ВСП	98	82	83
8	МР	9	9	9
9	ДР	1	1	2
Вкупно		728	675	674

3.8. Опис и вредност на значителните инвестиции во основни средства и вложувања во хартии од вредност на други трговски друштва, за периодот определен во условите за котација на посебните пазарни сегменти - последни 2 год.

- Во периодот од последните две години, следните позначајни инвестиции се реализирани: проширување и подобрување на производните капацитети, следење и контрола на заштитата на животната средина и безбедноста, проширување на продажните капацитети, инвестиции во информатичка опрема.

(во илјади евра)

Ред.бр.	Инвестиции	2011	2012
1.	Производствени капацитети	1.557	632
2.	Заштина на животната средина и безбедност	193	474
3.	Продажни капацитети	142	112
4.	Информатичка опрема	5	67
	Вкупно	1.897	1.285

3.9. Место и позиција на издавачот во гранката (описно):

- ОКТА АД-Скопје има водечка позиција во снабдувањето и трговијата со нафтени деривати. Компанијата ја извршува својата дејност во Рафинеријата и инсталациите во Скопје, што опфаќа производство, увоз и продажба на деривати.

4. Финансиски податоци за последните три години

- Вкупни средства (во 000 денари):

Година	Вкупни средства
2010	10.140.251
2011	9.774.831
2012	11.116.124

- Вкупни обврски (во 000 денари):

Година	Вкупни обврски
2010	4.699.978
2011	4.409.288
2012	6.363.881

- Добивка пред оданочување/загуба(во 000 денари):

Година	Добивка пред оданочување/загуба
2010	130.090
2011	(53.197)
2012	(597.244)

- Нето добивка по акција:

Година	Нето добивка по акција
2010	129,69
2011	/
2012	/

- *Коефициент цена/добивка:*

Година	Коефициент цена/добивка
2010	18,47
2011	/
2012	/

- *Коефициент цена/книговодствена вредност:*

Година	Коефициент цена/ книговодствена вредност
2010	0,37
2011	0,30
2012	0,24

- **Износ на исплатена дивиденда по акција:**

Во анализираниот период не е исплатена дивиденда.

- **Дивиденден принос:**

Во анализираниот период не е исплатена дивиденда.

Збирен преглед на финансиски податоци за последните три години

Година	Вкупни средства (000 ден)	Вкупни обврски (000 ден)	Добивка/загуба пред оданочување (000 ден)	Нето добивка по акција	Книговодствена вредност на акција	Коефициент цена/ добивка	Коефициент цена/ книговодствена вредност
2010	10.140.251	4.699.978	130.090	129,69	6.428	18,47	0,37
2011	9.774.831	4.409.288	(53.197)	/	6.340	/	0,30
2012	11.116.124	6.363.881	(597.244)	/	5.615	/	0,24

5. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИИТЕ ЗА КОИ СЕ БАРА КОТАЦИЈА

5.1. Опис на родот на акциите за кои се поднесува барањето, бројот на акции и нивната номинална вредност:

- Барањето за задолжителна котација кое се доставува до Македонска Берза се однесува на вкупно 846.360 обични акции издадени од издавачот ОКТА АД-Скопје.
- Номиналната вредност на една обична акција изнесува 51,1292 ЕУР.
- До моментот на поднесување на Барањето за задолжителна котација до Македонска Берза, со акциите на ОКТА АД-Скопје се тргувало на Редовниот пазар, односно на Пазарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување.

5.2. Опис на правата кои им припаѓаат на акциите, а особено: правото на глас, правото на учество во добивката, како и правата во случај на стечај односно ликвидација на издавачот:

- Член 15 од Статутот на ОКТА АД-Скопје: Секоја обична акција дава право на еден глас во собранието на друштвото;
- Член 17: Акционерот има право да пренесе акција без претходна согласност од собранието на друштвото или одборот на директори;
- Член 71: Друштвото престанува со:
 - истекот на времето определено со овој статут, ако друштвото било основано на определено време;
 - одлука на собранието за престанување на друштвото донесена со мнозинство гласови кое што не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на собранието;
 - ако со правосилна одлука на судот се утврди ништовност на друштвото и на уписот на друштвото во трговскиот регистар;
 - присоединување, со спојување или со поделба на друштвото со раздвојување со основање и со раздвојување со преземање; и
 - стечај.

Намерата за бришење на друштвото од трговскиот регистар, се објавува. Секое лице кое има правен интерес може да поднесе приговор, најдоцна во рок од триесет дена од денот на објавувањето на намерата за бришење на друштвото.

Друштвото престанува без спроведување на ликвидација, освен ако во рокот од ставот 2 на овој член се покаже дека друштвото има имот кој што треба да се подели и побарувања кои што треба да се намират. Во тој случај, се спроведува ликвидација, односно стечајна постапка. Ликвидаторите, на предлог на заинтересираните лица, ги определува судот.

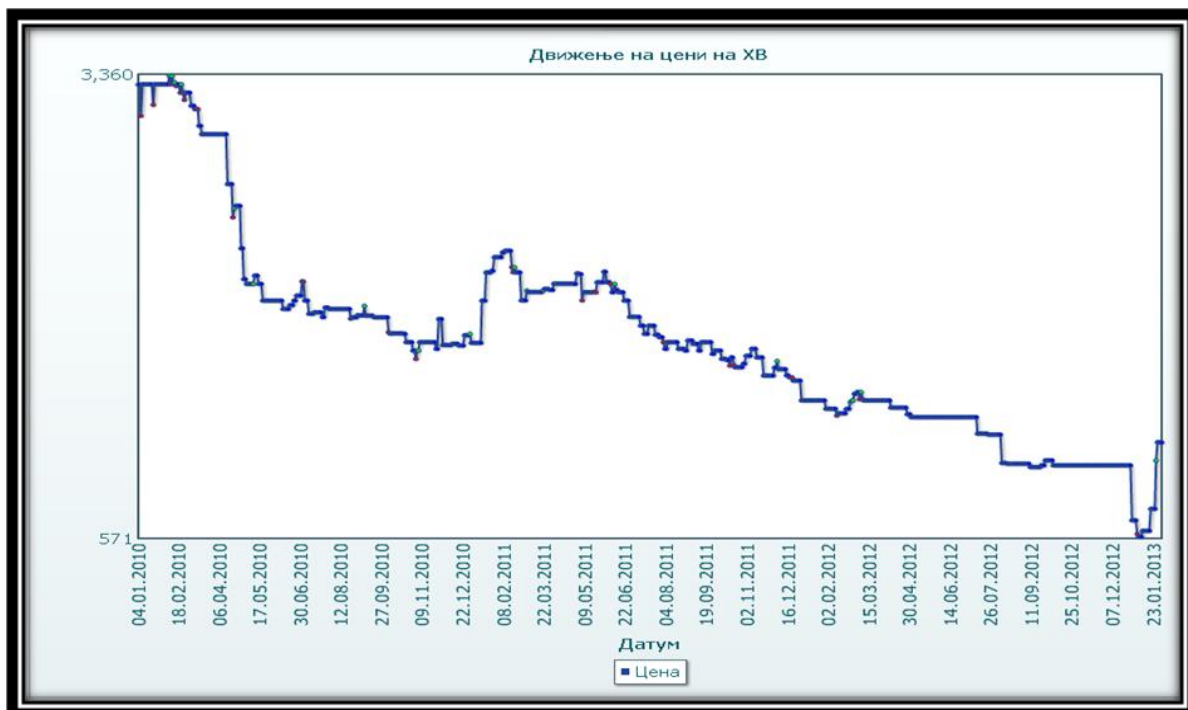
5.3 Наведување на одредбите од Статутот на друштвото кои се однесуваат на: Собранието на акционери, соопштенија за акционерите, право на глас, дивиденда, ликвидација на друштвото, откуп на сопствени акции:

Правата на акционерите на ОКТА АД-Скопје кои се регулирани во следните глави, односно членови:

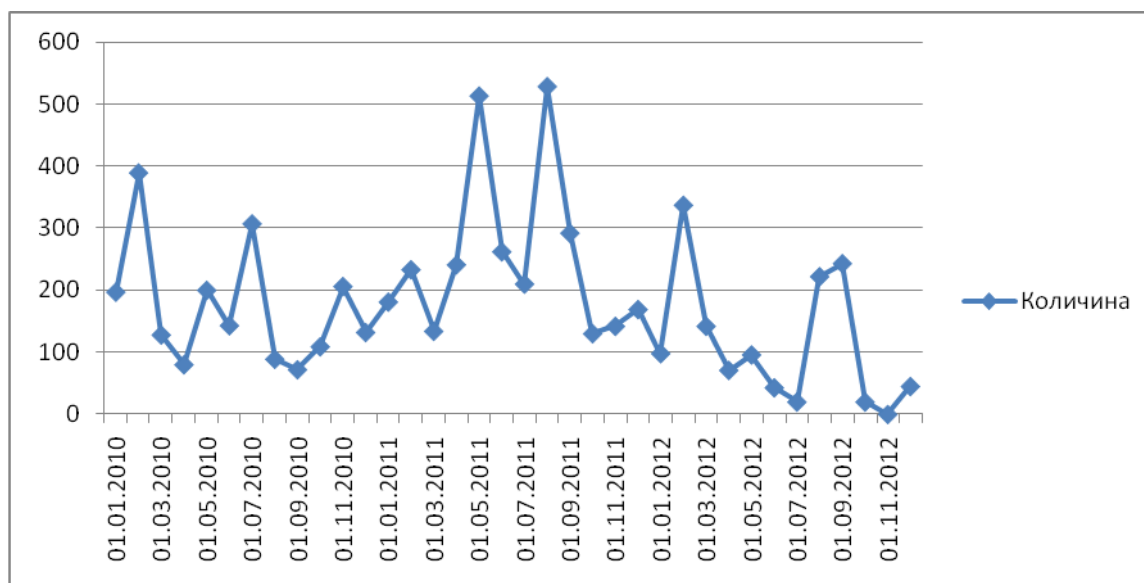
- Глава 6: ОСНОВНА ГЛАВНИНА, АКЦИИ И ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА АКЦИОНЕРИТЕ (Членови: 12-19);
- Глава 7: ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА (Членови: 20-23);
- Глава 8: СОБРАНИЕ НА ДРУШТВОТО - ОПШТИ ОДРЕДБИ (Членови: 24-25); СВИКУВАЊЕ НА СОБРАНИЕ (Членови: 26-32); ОДРЖУВАЊЕ НА СОБРАНИЕ (Членови: 33-34) и ВОДЕЊЕ НА СОБРАНИЕ (Членови: 35-41);
- Глава 12: ПРЕСТАНОК НА ДРУШТВОТО (Член: 71).

5.4. Статистички податоци за тргувањето со акциите на друштвото за период од три години:

Графички приказ на движење на цената во период 01.01.2010 - 31.12.2012

Графички приказ на количини испрѓувани акции во изминалиот период од 3 години

Табеларен преглед на цени и количини на испиргувани акции во изминайиоѝ

Период	Последна цена на последна транзакција	Мак.	Мин.	Просечна цена	Количина	Промет во денари
01.01.2010- 31.12.2010	1.800	3.350	1.650	2.394,92	2.052	4.911.410,00
01.01.2011- 31.12.2011	1.520	2.300	1.520	1.885,93	3.035	5.803.190,00
01.01.2012- 31.12.2012	680	1.450	680	1.266,67	1.337	1.626.034,00

6. Податоци за органите на управување на издавачот

6.1. Податоци за членовите на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје

Сарантос Кириакопулос е назначен на позиција неизвршен член и претседател на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 13.12.2012 година. Роден е на 01.01.1953 година. Се стекнал со диплома за инженер технолог по хемиско инженерство на Националниот технички Универзитет во Атина. Има долгогодишно експертско искуство и искуство на менаџерски позиции во областа на производството и повисоки раководни позиции во рамките на групацијата Хеленик Петролеум. Тој ја извршува и функцијата генерален директор и е член на Одборот на директори на ВАРДАКС СА.

Г-динот С.Кириакопулос не е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА. Постои можност за потенцијален судир на интереси заради неговата функцијата во ВАРДАКС СА.

Константинос Карахалиос ја извршува функцијата главен извршен директор и е извршен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 13.12.2012. Роден е на 17.10.1976 година. Дипломиран инженер технолог на Универзитетот на Сари и магистер технолог на Универзитетски колеџ во Лондон и МБА на Сити универзитетот (Касе).

Има повеќегодишно професионално искуство на финансиски и менаџерски позиции во групацијата Хеленик Петролеум, вклучувајќи стратегиско планирање и анализа во Хеленик Петролеум СА како вработен таму.

Член е на одборот на директори во Југопетрол АД Котор. Поседува околу 2700 обични акции во Народна Банка-Грција, или 0,00028%.

Г-динот К.Карахалиос нема дополнителни активности кои се значајни за ОКТА надвор од ОКТА, ниту е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА. Кај него не постои потенцијален судир на интереси.

Среќко Шурков ја извршува функцијата главен финансов директор од 1994 година и е извршен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 12.04.2010 година (втор мандат).

Роден е на 07.06.1956 година. Се стекнал со диплома на економист на Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје. Има повеќегодишно искуство во Мистерство за Финансии на Република Македонија каде бил ангажиран во полето на монетарната политика, банкарството, девизниот систем и слично и има професионално искуство во ОКТА АД-Скопје на високи менаџерски и раководни позиции во областа на финасиите.

Поседува 117 акции издадени од ОКТА АД-Скопје, односно 0,013%.

Г-динот С.Шурков нема дополнителни активности надвор од ОКТА, ниту е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Кај него не постои судир на интереси.

Исто така, не постои ограничување на располагањето со акциите кои ги поседува во ОКТА АД-Скопје.

Христос Сиолас ја извршува функцијата неизвршен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 12.04.2010 година (втор мандат).

Роден е на 14.05. 1959 година. Се стекнал со диплома по геолошко и геофизичко инженерство на Универзитетот Бабес Болјаи во Цлуј Напоца Романија.

Повеќегодишното професионално и експертско искуство го стекнал во повеќе институции и компании, посебно во контролата на квалитетот, геофизичка аквизиција и слично, како и на високи менаџерски позиции во областа на бизнис анализа, планирање, развој и стратегија, а во моментот е на менаџерска позиција во Хеленик Петролеум СА.

Г-динот Х.Сиолас не е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА. Кај него не постои потенцијален судир на интереси.

Андреас Катсаникос ја извршува функцијата неизвршен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 12.04.2010 година. Роден е на 23.11.1956 година. Се стекнал со диплома по машинско инженерство на Универзитетот Аристотел во Солун.

Долгогодишно професионално ангажиран во хемиската и петрохемиската индустрија во повеќе компании. Има значајно менаџерско и професионално искуство и извршува високи раководни функции, а во моментот е на висока раководна функција во Хеленик Петролеум СА. Тој е и член на одборот на директори во ВАРДАКС СА.

Г-динот А.Катсаникос не е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА. Постои можност за потенцијален судир на интереси заради функцијата во ВАРДАКС СА.

Георгиос Камбаделис ја извршува функцијата неизвршен и независен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 20.11.2011 година. Роден е на 27.04.1972 година.

Со диплома Бизнис администрација се стекнал на Универзитетот Пиреа, а магистерските студии во областа бизнис администрација за меѓународна економија и менаџмент ги завршил на универзитетот СДА - Бокони.

Има значајно искуство во банкарскиот сектор, извршувајќи клучни функции во менаџирање и извршување на приватни инвестиции во ЈИЕ и Грција.

Член е на одборот на директори во ЕЛ.П.ЕТ.

Г-динот Г.Камбаделис не е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА АД-Скопје. Постои можност за потенцијален судир на интереси заради функцијата во ЕЛ.П.ЕТ.

Еммануил Бардис ја извршува функцијата неизвршен и независен член на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје од 03.04.2013. Роден е на 17.03.1967 година.

Се стекнал со титула Магистер по машинство на Националниот технички универзитет во Атина и титула Магистер по управување во бизнис администрација на Еразмус Универзитетот во Ротердам.

Неговото повеќегодишно професионално искуство е во банкарскиот сектор, особено ангажиран во проекти поврзани со енергетика и инфраструктура.

Член е на одборот на директори во ВАРДАКС СА и ЕЛ.П.ЕТ.

Г-динот Е. Бардис не е поврзан со останатите членови на одборот на директори на ОКТА АД-Скопје. Не поседува акции издадени од ОКТА АД-Скопје. Постои можност за потенцијален судир на интереси заради функцијата во ВАРДАКС СА и во ЕЛ.П.ЕТ.

7. Развојни перспективи

Во текот на следните три години ОКТА АД-Скопје има за цел да ги зајакне своите комерцијални перформанси преку понатамошен развој на своите способности како најсигурен снабдувач на квалитетни горива.

ОКТА АД-Скопје постојано вложува напори за оптимизација на својата производствена, трговска и логистичка функција во комбинација со следење на оперативните трошоци со цел подобрување на својата конкурентност на домашниот и на извозниот пазар. Овие напори, исто така, вклучуваат насочени инвестиции во надградба и подобрување на нејзината техничка инфраструктура за да се подобри ефикасноста во текот на следните години.

8. Основните претпоставки и проценка за движење на добивката во наредните 3 години

Имајќи ги во предвид ограничувањата кои произлегуваат од неизвесното планирање, компанијата се стреми да ги подобри своите финансиски показатели преку комерцијални напори и внатрешни подобрувања.

ОКТА АД-Скопје функционира во непостојани и променливи услови на окружување. Врз основа на претходно изнесеното, компанијата настојува да ги подобри финансиските резултати во текот на следните три години.

Треба да се истакне дека оценките за развојните перспективи се базираат на параметри чии позитивни или негативни промени не можат прецизно да се предвидат од страна на менаџментот, како што се развојот на пазарот на суровата нафта и нафтени деривати, трошоците за енергијата, курсни разлики, трендот на меѓународните цени на нафтата и нафтените деривати, промените во регулативата и друго.

Даденото предвидување е само за индикативни цели и може да се промени.

9. Финансиски извештаи:

Прилог 2

Биланс на усѣх за 2011 година
Биланс на состојба на 31.12.2011
Извештај за готовинскиот шек на 31.12.2011
Извештај за промениње во капиталот на 31.12.2011
Извештај на независните ревизори за работењето на ОКТА АД-Скопје заклучно со 31.12.2011

Прилог 3

Биланс на усѣх за 2012 година
Биланс на состојба на 31.12.2012
Извештај за готовинскиот шек на 31.12.2012
Извештај за промениње во капиталот на 31.12.2012
Извештај на независните ревизори за работењето на ОКТА АД-Скопје заклучно со 31.12.2012

О К Т А Рафинерија на нафта
Акционерско друштво

Бр. 05-935
25.02. 2013 год.
Скопје 1

ОКТА Рафинерија на нафта
Акционерско друштво – Скопје

Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2012 година

Со независно ревизорско мислење

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1 – 2
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промени во главнината	5
Извештај за парични текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 - 37

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Одборот на Директори и Акционерите на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје (“Друштвото”), кои што го вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2012 година, како и извештајот за сеопфатната добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените законски регулативи кои се применуваат во Република Македонија и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 година склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А. (матичната компанија на ОКТА Рафинерија на Нафта Акционерско - Скопје) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година во износ од МКД 769.497.000 кои се однесуваат на периодот пред преземањето. Ние не добивме доволно соодветни информации врз основа на кои би можеле да оцениме дали Друштвото ќе биде во можност целосно да го поврати износот од МКД 769.497.000. Нашиот извештај на финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2011 имаше квалификувано мислење соодветно.

Мислење

Според наше мислење, освен за ефектот од случувањата опишани во претходниот параграф, приложените финансиски извештаи даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје заклучно со 31 декември 2012 година, како и на нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените законски регулативи кои се применуваат во Република Македонија.

Управител
Љубе Ѓорѓиевски

Овластен ревизор
Драган Давитков

ПрајсвотерхаусКуперс РЕВИЗИЈА ДОО - Скопје

25 февруари 2013 година
Скопје

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за сеопфатна добивка

	Белешка	Година завршена на 31 декември	
		2012	2011
Продажби	5	36.209.040	40.156.610
Трошоци содржани во продадени производи	6	(36.418.509)	(39.664.888)
Бруто (загуба)/ добивка		(209.469)	491.722
Административни трошоци	7	(210.720)	(201.465)
Продажни и дистрибутивни трошоци	8	(117.661)	(139.504)
Малопродажни трошоци	9	(31.861)	(32.972)
Други оперативни приходи	10	12.497	4.631
Други оперативни трошоци	11	(18.342)	(23.440)
(Загуба)/ Добивка од редовно работење		(575.556)	98.972
Финансиски приходи	12	941.231	1.105.827
Финансиски трошоци	12	(962.919)	(1.257.996)
Финансиски трошоци - нето		(21.688)	(152.169)
Загуба пред оданочување		(597.244)	(53.197)
Данок на добивка	13	(8.179)	(15.609)
Загуба за годината		(605.423)	(68.806)
Други сеопфатни довивки			
Промена на обврските за бенефиции на вработени		(4.593)	-
Промена на објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба		(2.042)	(4.747)
Вкупно други сеопфатни загуби		(6.635)	(4.747)
Вкупна сеопфатна загуба за годината		(612.058)	(73.553)

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

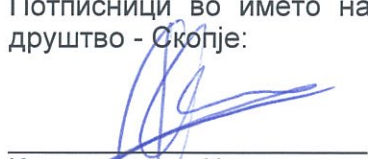
(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за финансиската состојба

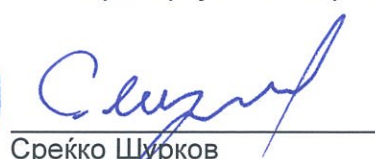
	Белешка	На 31 декември	
		2012	2011
СРЕДСТВА			
Постојани средства			
Нематеријални средства		3.128	1.085
Недвижности, постројки и опрема	14	2.818.534	2.992.371
Финансиски средства расположливи за продажба	15	4.858	6.901
Вкупно постојани средства		2.826.520	3.000.357
Тековни средства			
Залихи	16	3.470.518	2.081.844
Побарувања од купувачи	17	3.092.070	3.519.221
Останати побарувања	17	1.624.327	1.047.435
Побарувања за данок на добивка		8.428	4.589
Пари и парични средства	18	94.261	121.385
Вкупно тековни средства		8.289.604	6.774.474
ВКУПНО СРЕДСТВА		11.116.124	9.774.831
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал		2.472.820	2.472.820
Законски резерви		494.718	494.718
Ревалоризациони и останати резерви		396.812	398.740
Задржана добивка		1.387.893	1.999.265
Вкупно капитал	19	4.752.243	5.365.543
Долгорочни обврски			
Обврски за бенефиции на вработени	20	22.893	18.300
Вкупно долгорочни обврски		22.893	18.300
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	21	5.466.858	4.101.541
Останати тековни обврски	21	214.177	289.447
Заеми	22	659.953	-
Други тековни обврски		6.340.988	4.390.988
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		11.116.124	9.774.831

Финансиските извештаи на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје беа одобрени за издавање на 22 февруари 2013 година од страна на Раководството и ќе бидат предмет на одобрување на Одборот на Директори на 26 февруари 2013 година. Овие финансиски извештаи исто така ќе бидат предмет на одобрување од Собранието на Акционери.

Потписници во името на Раководството на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје:

 Константинос Карахалиос
 Главен извршен директор

 Среќко Шурков
 Директор за финансии и администрација

Белешките од страна 7 до 37 се составен дел од овие финансиски извештаи

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за промени во главнината

	Акционер- ски капитал	Законски резерви	Ревалори- зациони и останати резерви	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2011	2.472.820	494.718	403.308	2.069.427	5.440.273
Исплатени дивиденди	-	-	-	(1.356)	(1.356)
Сеопфатен приход	-	-	(4.747)	-	(4.747)
Нето загуба за 2011	-	-	-	(68.806)	(68.806)
Алокација на средства	-	-	179	-	179
Состојба на 31 декември 2011	2.472.820	494.718	398.740	1.999.265	5.365.543
Исплатени дивиденди	-	-	-	(1.356)	(1.356)
Сеопфатен приход	-	-	(2.042)	(4.593)	(6.635)
Нето загуба за 2012	-	-	-	(605.423)	(605.423)
Алокација на средства	-	-	114	-	114
Состојба на 31 декември 2012	2.472.820	494.718	396.812	1.387.893	4.752.243

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

Извештај за парични текови

	Година завршена на	
	2012	31 декември 2011
Оперативни активности		
Загуба пред оданочување	(597.244)	(53.197)
Корекции за:		
Амортизација	251.541	251.803
Приходи од камати	(36.760)	(42.789)
Трошоци за камати и банкарски провизии	32.348	14.650
Парични средства добиени од работењето пред промени во работен капитал	(350.115)	170.467
Паричен тек од оперативни активности		
(Зголемување)/ намалување на залихите	(1.388.673)	932.360
Зголемување на побарувањата	(145.153)	(822.649)
Зголемување /(намалување) на обврските	1.290.688	(290.690)
Парични средства добиени од работењето	(593.253)	(10.512)
Платени за камати и банкарски провизии	(32.348)	(14.650)
Платен данок на добивка	(13.610)	(10.504)
Нето паричен тек од оперативни активности	(639.211)	(35.666)
Паричен тек од инвестициони активности		
Набавки на недвижности, постројки и опрема	(83.270)	(103.512)
Приливи од продажби на недвижности, постројки и опрема	-	12.078
Примени камати	36.760	33.096
Нето паричен тек од инвестициони активности	(46.510)	(58.338)
Паричен тек од финансиски активности		
Примени заеми	659.953	-
Исплатени дивиденди	(1.356)	(1.356)
Нето паричен тек од финансиски активности	658.597	(1.356)
Нето намалување на пари и парични средства	(27.124)	(95.360)
Пари и парични средства на 1 јануари	121.385	216.745
Пари и парични средства на 31 декември (белешка 18)	94.261	121.385

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

1. Општи информации

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) е акционерско друштво основано на 26 март 1980 година. Друштвото е 81,51% во сопственост на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А., компанија заеднички контролирана – 63% од Хеленик Петролеум С. А. и 37% од Конзорциум на банки АПЕ. Мајката компанија е со седиште во Грција.

Главните активности на Друштвото се рафинирање на сурова нафта и дистрибуција на нафтени деривати. Рафинеријата е од „hydroskimming“ тип со номинален капацитет од 2,5 милиони тони и складишен капацитет од 250.000 метри кубни. Следните продукти се дел од производствениот асортиман: нафта, течен гас, бензини, дизел горива, горива за греење, масла и други деривати.

На 31 декември 2012 година, Друштвото има 674 вработени (2011: 675 вработени).

Адресата на Друштвото е следна:

Улица 1 број 25
Миладиновци, Илинден
1000 Скопје, Македонија

Имињата на директорите на Друштвото кои ја вршат функцијата во текот на финансиската година се:

Главен извршен директор:

- Константинос Карахалиос почнувајќи од 13 декември 2012
- Атанасиос Паспалиарис почнувајќи од 29 март до 13 декември 2012
- Лампрос Зогулуос почнувајќи од 29 мај 2008 до 29 март 2012

Директор за финансии и администрација: Среќко Шурков

Финансиските извештаи на ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво - Скопје беа одобрени за издавање од страна на Раководството и Одборот на Директори на 26 февруари 2013 година и истите ќе бидат разгледани и одобрени од Собранието на Акционери.

2. Значајни сметководствени политики

Основните сметководствени политики применети при изготвувањето на овие финансиски извештаи се изнесени подолу. Овие политики се конзистентно применети во прикажаните години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основи за подготовка

Финансиските извештаи се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник бр. 28/2004, 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011 и 166/2012) и Правилникот за сметководство (објавен во Службен весник бр. 159/2009 и 164/2010) каде што се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Во правилникот за сметководство се објавени Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ) од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 1 до ПКТ 32.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.1. Основи за подготовка (продолжение)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, КТМФИ 18, КТМФИ 19 и КТМФИ 20 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

МСФИ стандардите (вклучувајќи го и МСФИ 1) иницијално беа објавени во Службен весник во 1997 и оттогаш следеа неколку промени. Последната промена беше објавена во август 2010 година.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди и измените и интерпретациите кои се објавени во Службен Весник.

Финансиските извештаи се подготвени врз концептот на набавна вредност модифицирана од ревалоризацијата на одредени основни средства и амортизацијата и финансиските средства расположливи за продажба.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари – МКД, освен доколку не е поинаку наведено.

2.2. Трансакции во странска валута

(а) Функционална и презентациска валута

Ставките вклучени во финансиските извештаи на Друштвото се мерени користејќи ја валутата на примарното економско окружување во кое Друштвото ги извршува своите операции (функционална валута) која е Македонски денари (МКД).

(б) Трансакции и салда

Трансакциите во странска валута се префрлени во функционалната валута користејќи ги девизните курсеви на датумот на трансакцијата или вреднувањето во случај кога ставките се повторно мерени. Добивките и загубите од промена на девизни курсеви при срамнување на таквите трансакции и од префрлување на монетарните средства и обврски деноминирани во странски валути по девизните курсеви на крајот на годината се признаени во билансот на успех. Паричните средства и обврски искажани во странска валута на датумот на изготвување на билансот на состојба се претвораат во денари според средниот девизен курс на Народна Банка на Република Македонија важечки на денот на билансот на состојба.

Добивките и загубите од промена на девизните курсеви се презентирани во билансот на успех во линијата Финансиски приходи/ трошоци (нето).

Трансакциите во странски валути на Друштвото претежно се во Евра (ЕУР) и Американски долари (УСД). Девизните курсеви користени при префрлување на салдата на 31 декември 2012 и 31 декември 2011 се како што следи:

Девизен курс:

	31 декември 2012	31 декември 2011
	МКД	МКД
ЕУР	61,50	61,51
УСД	46,65	47,53

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Ставките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување на основните средства. Истите до 2003 се ревалоризирани на крајот на годината со примена на официјалните коефициенти на растезот на цените на индустриски производи на набавната или ревалоризираната вредност како и на исправката на вредноста, како би се добила приближна вредност за замена на материјалните вложувања. Нето ефектот на ревалоризацијата е прикажан во ревалоризациони резерви.

Зголемувањата се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја претставува фактурната вредност зголемена за трошоците настанати при ставањето на средствата во употреба.

Отстапените или на друг начин отуѓените материјални средства претставуваат расходи или техничка застареност или друг начин на отстранување на материјалните средства, вклучувајќи ја и акумулираната исправка на вредноста. Добивките или загубите што произлегуваат од отуѓувањето на материјалните средства се прикажуваат во билансот на успех.

Последователи издатоци

Последователните издатоци се капитализираат или се препознаваат како посебно средство, како што е соодветно, само во случај кога е веројатно дека Друштвото ќе има идна економска полезност од издатоците и издатоците можат да се измерат веродостојно.

Нето сегашната вредност на средството кое е заменето се отпишува. Сите останати поправки и одржувања се прикажуваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на основните средства се пресметува по пропорционална метода, користејќи стапки не пониски од пропишаните со закон, на начин да се алоцира набавната или ревалоризираната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење.

Амортизирањето на недвижностите, постројките и опремата започнува по истекување на месецот во кој тие се ставени во употреба, во годината во која започнало нивното користење.

Подолу се претставени применетите корисни векови на употреба на средствата при пресметка на амортизација:

	2012	2011
Згради	40 години	40 години
Компјутери	4 години	4 години
Опрема	20 години	20 години
Останата опрема и возила	5 - 10 години	5 - 10 години

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.3. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Остатокот од вредноста на недвижностите, постројките и опремата и нивните проценети корисни векови на употреба, се разгледуваат и по потреба се менуваат на крајот на секој известувачки период.

Добивките и загубите од продажбите се одредени преку споредување на приливите со нето сегашната вредност и се признаени како Оперативни приходи/ расходи во билансот на успех.

Земјиштето не се амортизира.

2.4. Нематеријални средства

Нематеријалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Трошоците на набавка вклучуваат фактурна вредност (вклучувајќи ги увозните давачки и другите даноци, освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти, а по одбивањето на трговските попусти и рабати) и сите останати трошоци кои директно можат да се препишат на ставањето на нематеријалното средството во употреба.

Последователно, нематеријалните средства се прикажуваат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Сите нематеријални средства кои имаат ограничен корисен век на употреба се амортизираат на праволиниска основа во текот на нивниот корисен век на употреба. Амортизацијата на нематеријалните средства почнува да се пресметува од моментот кога истите стануваат расположливи за употреба, а престанува доколку средствата се класификуваат како расположливи за продажба или се отпишани. Амортизацијата на нематеријалните средства се прикажува во билансот на успех во моментот кога настанува. Проценетиот корисен век на употреба на нематеријалните средства кој се користи за амортизација е 4 години.

2.5. Финансиски средства расположливи за продажба

Вложените средства расположливи за продажба се недеривативи кои се означени во оваа категорија или не се класификувани во било која друга. Тие се вклучени во не-тековните средства освен ако инвестицијата доспева или раководството има намера да ја продаде за 12 месеци од крајот на периодот за кој се известува. Средствата расположливи за продажба иницијално се признаени по пазарната вредност зголемена за трансакционите трошоци. Средствата расположливи за продажба се отпишуваат кога правото да се добијат парични текови од инвестицијата е истечено или е пренесено и Друштвото ги пренело сите ризици и користи од сопственоста.

Средствата расположливи за продажба последователно се прикажуваат по пазарна вредност. Промените во пазарната вредност на средствата расположливи за продажба се признава во останатата сеопфатна добивка.

Кога средствата расположливи за продажба се продадени или обезвреднети, кумулираните прилагодувања на пазарната вредност признаени во главнината се вклучено во Извештајот за сеопфатна добивка како добивки и загуби од инвестирани хартии од вредност.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.5. Финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Дивиденди од средствата расположливи за продажба се признаваат во билансот на успех како дел од добивката на Друштвото кога ќе се утврди правото на Друштвото да добие приливи.

На крајот на секој период на известување Друштвото оценува дали постојат објективни докази дека средствата расположливи за продажба се обезвреднети. Значаен или пролонгиран пад на пазарната вредност на хартијата од вредност под нејзината цена на чинење исто така е доказ дека средството е обезвреднето.

Ако постојат некои такви докази за средствата расположливи за продажба, кумулативната загуба- мерена како разлика меѓу трошоците за набавка и тековната пазарна цена намалена на трошокот за обезвреднување претходно признаен во билансот на успех, се отстранува од главнината и се признава во билансот на успех. Ако во последователниот период, пазарната цена на должничкиот инструмент класификуван како средство расположливо за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на трошокот од обезвреднување во билансот на успех, трошокот од обезвреднување се коригиран преку билансот на успех.

2.6. Залихи

Залихите се искажуваат по набавната вредност или по нето реализационата вредност во зависност од тоа која е пониска. Набавната вредност се состои од трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци за доведување на залихите до сегашна состојба и локација. Цената на чинење на суровата нафта, останатите сировини и материјали, резервни делови и ситен инвентар, производството во тек, готовите производи и трговска стока се пресметува врз база на методот на просечни цени.

Трошоците за набавка на залихите се состојат од набавната цена, увозните давачки и другите даноци (освен оние кои претпријатието може последователно да ги поврати од даночните власти) и други трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на залихите (како на пример трошоците за превоз). Трговските попусти, рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдување на трошоците за набавка.

Трошоците за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство (пр. директниот труд) и системска алокација на фиксните и варијабилните општи трошоци на производство.

Алокацијата на фиксните општи трошоци на производство на трошоците на конверзија е засновано на нормалното искористување на производните капацитети. Неалоцираните фиксните општи трошоци на производство се признаваат како трошок во периодот во кој се направени. Варијабилните општи трошоци на производство се алоцираат на секоја единица на производство врз основа на фактичкото користење на производните капацитети.

Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.7. Побарувања од купувачите и останати побарувања

Побарувањата од купувачите и останатите побарувања иницијално се признаваат по пазарната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата, намалена за исправка на вредноста на тие побарувања.

Исправката на вредноста на побарувањата од купувачи се применува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во состојба да ги наплати побарувањата според договорените услови. Значајните финансиски тешкотии на должникот, веројатноста од банкротство или финансиска реорганизација, како и доцнења во плаќањата се земаат како индикатори за намалување на вредноста на побарувањата. Износот на исправката е разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните парични текови дисконтирани по оригиналната ефективна камата стапка на финансиското средство. Сметководствената вредност на побарувањето е намалена со употреба на корективна сметка, и износот на загубата се признава во билансот на успех. Кога побарувањето не може да се наплати, се отпишува преку корективната сметка за побарувањата.

2.8. Пари и парични средства

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од средства на жиро сметка, девизни средства, готовина во благајна и депозити во банки со рок на доспевање до 3 месеци.

2.9. Акционерски капитал

Обичните и приоритетните акции се класифицирани како капитал.

2.10. Обврски спрема добавувачите и останати обврски

Обврски кон добавувачите и останатите обврски се обврски за плаќање на добра и услуги кои се набавени во текот на нормалното работење на Друштвото. Обврските се класификуваат како тековни обврски доколку достасуваат во рок од една година или пократко, во спротивно се класификуваат како долгорочни обврски.

Обврските кон добавувачите се признаваат иницијално според набавната вредност и последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

2.11. Резервирања и потенцијални обврски

Резервирањата се признаваат кога Друштвото има сегашна законска или изведена обврска како резултат на минати настани и е веројатно дека ќе настане одлив на средства со цел да се подмири оваа обврска и кога е можно да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

Резервирањата се мерат и евидентираат како најдобра можна проценка на износот кој е потребен да се подмири сегашната обврска на датумот на извештајот. Резервирањата се признаени во билансот на успех на соодветен трошок кој одговара на природата на резервирањето.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.11. Резервирања и потенцијални обврски (продолжение)

За потенцијалните обврски не се врши резервирање. Потенцијална обврска е можна обврска која произлегува од минат настан и чиешто постоење ќе биде потврдено само со случување или не - случување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото, или сегашна обврска која произлегува од минат настан но не е признаена, бидејќи не е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои вклучуваат економски користи за исплата на таа обврска или не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската.

2.12. Данок од добивка

Се до 1 јануари 2009, основа на пресметка на данокот на добивка беше остварениот профит, коригиран за износот на непризнаени трошоци настанати во фискалната година.

Почнувајќи од 1 јануари 2009 друштвата не треба да плаќаат данок на добивка на добивката пред оданочување се додека таа добивка не е дистрибуирана во форма на дивиденда или други форми на дистрибуција на добивка. Доколку е платена дивиденда, се плаќа 10% данок на исплатената дивиденда. Дивидендите дистрибуирани на резидентни правни лица не подлежат на данок на добивка кој треба да се плати од страна на Друштвото. Дивиденди дистрибуирани на индивидуи и на странски правни лица не се исклучок од данокот на добивка и се предмет на данок од 10% и обврската за данок на добивка се признава во времето на плаќање на дивидендата.

Исто така данок се плаќа на непризнаените трошоци за годината кога тие се настанати, намален за износот на даночни кредити и други даночни ослободувања. Данок на добивка на непризнаени трошоци се плаќа независно дали е генериран профит или загуба.

Одложен данок

Како резултат на промените во македонската даночна легислатива ефективна од 1 јануари 2009, даночната стапка за недистрибуирани профити беше ефективно намалена на нула, како резултат на тоа што данокот се плаќа кога профитите се дистрибуирани само на странски правни лица.

Според МСС 12.52А и ПКТ 25, одложени даночни средства и обврски треба да се мерат користејќи ја стапката која се применува на нераспределениот профит. Ова резултираше со корекција на сите одложени даночни средства и сите одложените даночни обврски на 31 декември 2009 и корекција на сите одложени даночни средства на 31 декември 2010 (доколку има).

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.13. Бенефиции на вработените

а) Пензиски и останати краткорочни обврски кон вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во име на своите вработени за пензиско, здравствено и социјално осигурување како и персонален данок кои се пресметуваат во согласност со важечките законски стапки во годината, на основа на бруто платите. Друштвото овие придонеси ги плаќа во корист на државните и приватните фондови за здравство, пензиско и инвалидско осигурување. Трошоците од овие плаќања се претставени во билансот на успех во истиот период како и поврзаните трошоци за плати.

Друштвото не работи со било какви пензиски шеми или план за бенефиции после пензионирањето и консеквентно, нема обврски во однос на пензиите.

б) Отпремнини за технолошки вишок

Отпремнините за технолошки вишок се исплаќаат кога престанува работниот однос на вработениот пред датумот на неговото нормално пензионирање или доколку вработениот прифати доброволно прекинување на работниот однос во замена за овие бенефиции. Друштвото ги признава отпремнините за технолошки вишок кога пристапува кон прекинување на работниот однос на тековните вработени во согласност со детален, формален план без можност за отповикување на истиот, или во случај кога Друштвото понуди опција на вработените за доброволно прекинување на работниот однос.

в) Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди

Во согласност со Законот за работни односи кој се применува во Република Македонија, Друштвото е обврзано да исплати бенефиции за пензионирање во износ од две просечни месечни плати во Република Македонија, на денот на нивното пензионирање, за кои е признаена соодветна обврска во билансот на состојба, мерена според сегашната вредност на две просечни месечни плати на републичко ниво заедно со корекција од актуарската калкулација. Обврската по дефинираниот план за користи се смета годишно.

Сегашната вредност на обврската за дефинираната отпремнина се определува со дисконтирање на проценетите идни парични одливи со користење на каматни стапки на високо квалитетни обврзници, кои се деноминирани во валута во која ќе бидат исплатени отпремнините. Освен тоа, Друштвото нема обврска да обезбедува понатамошни бенефиции на тековните и поранешните вработени.

Во согласност со Колективниот договор, Друштвото е обврзано да пресметува и плаќа јубилејни награди кои кореспондираат со бројот на години на стаж на вработениот.

2. Значајни сметководствени политики (продолжение)

2.14. Приходи

Приходите од реализација се искажани по фактурна вредност на продадените производи, трговски стоки и услуги на купувачите намалени за данокот на додадена вредност, акциза, рабати и дисконти. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат кога Друштвото ги има доставено до купувачот, купувачот има полна дискреција над дистрибуцијата и цената на продажба, и непостои неисполнета обврска која може да влијае на прифаќањето на производот од страна на купувачот. Доставата не се смета за извршена се додека производите или трговските стоки не се испратени до специфична локација, ризикот од застареност или загуба е префрлен на купувачот, и или купувачот ги прифатил производите во согласност со договорот за продажба, условите за прифаќање се истечени или Друштвото има објективен доказ дека сите услови за прифаќање се задоволени.

Приходите од камата се признаваат во билансот на успех врз основа на временска распределба со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходи од дивиденди се признаваат кога е утврдено правото на акционерите да ги добијат исплатите.

2.15. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди во корист на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи на Друштвото, во периодот во кој дивидендите се одобрени од страна на Собранието на Акционери.

3. Управување со финансиските ризици

3.1. Фактори на финансиски ризик

Друштвото не користи хеџирано сметководство за прикажување на финансиските инструменти, при што добивката и загубата се прикажува во билансот на успех. Друштвото е изложено на ризик од движење на девизните курсеви и пазарните цени кои што влијаат врз средствата и обврските. Целта на управувањето со финансиските ризици е да се ограничи влијанието на овие пазарни ризици преку оперативни и финансиски активности.

(а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флуктуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени во македонски денари (МКД), а преостанатиот дел во УСД.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени во УСД, делумно во ЕУР и преостанатиот дел во МКД. Како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови. За презентација на пазарните ризици според МСФИ 7, потребни се сензитивни анализи за прикажување на ефектите од хипотетички промени на релевантните ризични варијабли на добивката или загубата или акционерскиот капитал.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

(а) Пазарен ризик (продолжение)

Периодичните ефекти се детерминирани од поврзаноста на хипотетичките промени на релевантните ризични варијабли со билансот на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Салдото на денот на билансот на состојба ја прикажува цела година.

Валутен ризик

Функционалната валута на Друштвото е Македонскиот денар (МКД). Изложеноста на валутен ризик на Друштвото е поврзано со поседување на странски валути и оперативни активности преку приходи од и исплати кон меѓународни друштва, како и капитални трошоци врз основа на договор со добавувачи во странска валута.

Валутата која влијае на зголемување на овој ризик е во најголем дел УСД. Друштвото управува со валутниот ризик преку намалување на бројот на договори со странски компании во УСД, и воведување договори во ЕУР. Друштвото поседува мали парични резерви во УСД валута. Друштвото користи парични депозити во МКД или депозити во МКД со девизна клаузула, со цел заштита од странски валутен ризик како и домашен валутен ризик во согласност со расположливите понуди на банките.

Сепак, набавната цена на главната сировина на Друштвото – сурова нафта која се набавува од поврзани субјекти на Друштвото е деноминирана во УСД валута и е поврзана со движењето на цената на нафтата на светскиот пазар, исто така деноминирана во УСД. Следствено, постои инхерентен деловен ризик поврзан со овие трансакции. Друштвото е во процес на воведување на набавки на трговска стока во ЕУР.

Изложеноста на Друштвото на валутен ризик е како што следи:

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик (продолжение)

2012	МКД	ЕУР	УСД
Средства			
Парични средства	76.909	2.418	14.904
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	4.238.262	705	477.430
Вкупно средства	4.315.171	3.123	492.334
Обврски			
Обврски кон добавувачи	103.623	9.835	5.353.400
Останати тековни обврски	214.177	-	-
Заеми	520.000	-	139.953
Вкупно обврски	837.800	9.835	5.493.353
Нето изложеност	3.477.371	(6.712)	(5.001.019)
2011	МКД	ЕУР	УСД
Средства			
Парични средства	92.637	2.489	26.259
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски средства	3.944.293	2.626	619.737
Вкупно средства	4.036.930	5.115	645.996
Обврски			
Обврски кон добавувачи	104.686	11.305	3.985.550
Останати тековни обврски	289.447	-	-
Вкупно обврски	394.133	11.305	3.985.550
Нето изложеност	3.642.797	(6.190)	(3.339.554)

Друштвото остварило повеќе набавки УСД отколку реализираните продажби во УСД. На 31 декември 2012, доколку вредноста на УСД е за 5% (2011:5%) поголема или помала во однос на МКД, добивката по оданочување ќе изнесува МКД 242.968 илјада (2011: МКД 168.291 илјади) поголема или помала, соодветно.

Каматен ризик

Каматниот ризик претставува ризик од флуктуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

На 31 декември 2012 износот на заемите на Друштвото е МКД 659.953 илјади (2011: МКД нема) така што пораст на каматната стапка од 1 процентен поен би влијаело (*ceteris paribus*) на зголемување на платените камати во износ од приближно МКД 6.599 илјади годишно пред оданочување, додека намалувањето би влијаело на намалување на платените камати во истиот износ.

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Промената на пазарните каматните стапки влијае врз приходот од камати на орочените банкарски депозити. На 31 декември 2012 Друштвото нема орочени депозити во банка (2012: нема).

Ценовен ризик

Примарната активност на Друштвото како рафинерија на сурова нафта и трговија со нафтени деривати, креира изложеност на промена на цените на две нивоа: цените на суровата нафта и нафтените деривати кои влијаат на вредноста на залихите, и продажната маржа која влијае на идните парични текови од работењето. Во случај на ценовен ризик, нивото на изложеност се определува преку вредноста на залихите прикажани на крајот на секој известувачки период. Политика на Друштвото е да ја ги прикажува залихите по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, при што разликите би довеле до намалување на нето сегашната вредност на залихите. Зголемувањето на изложеноста на овој ризик е директно поврзана со нивото на залихи и на стапката на промена на цените на добрата.

Изложеноста на промена на продажната маржа се однесува на апсолутниот износ на маржата остварена во текот на работењето на Друштвото, што во најголема мера е под влијание на регулираните цени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, за домашниот пазар, и Platts цените за странските пазари. Друштвото управува со овој ризик преку оптимизација на производството и увозот со цел да одржува поволно ниво на залихи како би можело да влијае на бруто маржата на продадените нафтени деривати.

б) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна. Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности. Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како што се проверка на кредибилитетот и превентивни забрани, корективни мерки во текот на законските односи како на пример, активности за опоменување и исклучување, соработка со агенции за наплата и наплата по законски односи како што се процеси на оптужување, судски постапки, вклучување на извршната единица и факторинг. Задоцнетите плаќања се следат преку постапка на проследување на долгот врз основа на видот на корисникот, кредитната класа и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот - што утврдува дека корисникот нема долг и кредитната вредност на корисникот и преку превентивни забрани – што го утврдува кредитниот лимит врз основа на претходните трансакции.

Процедурите на Друштвото обезбедуваат на перманентна основа продажбата се извршува на корисници со соодветна кредитна историја и да не се надминува лимитот за изложување на кредитен ризик.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

б) Кредитен ризик (продолжение)

Друштвото има банкарски гаранции, хипотеки и меници, како и останати средства за обезбедување со купувачите со цел да ја осигура нивната наплата. Друштвото не гарантира за обврските на други страни. Максималната изложеност на кредитниот ризик е претставена преку вредноста на финансиските средства во билансот на состојба.

Друштвото смета дека максималната изложеност е претставена преку износот на побарувањата намалени за исправката на вредност и износот на банкарските депозити, на датумот на билансот на состојба. Раководството соработува со најеминентните банки кои се во домашна или странска сопственост на домашниот пазар.

Изложеноста на Друштвото на кредитниот ризик на 31 декември 2012 и 31 декември 2011 е прикажана во следната табела:

	2012	2011
Пари и парични средства	94.042	121.126
Побарувања од купувачи	3.092.070	3.519.221
Останати побарувања	1.624.327	1.047.435
	4.810.439	4.687.782

Во категоријата пари и парични средства прикажани во табелата, не се вклучени парите во благајна бидејќи не постои кредитен ризик за оваа категорија.

Побарувањата се прикажани како што следи:

	31 декември 2012		31 декември 2011	
	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство	Побарувања од купувачи во земјата	Побарувања од купувачи во странство
Недоспеани и побарувања за кои не е направена исправка	2.523.391	409.151	2.722.442	597.541
Доспеани побарувања за кои не е направена исправка	90.544	68.985	174.416	24.822
Побарувања за кои е направена исправка	45.043	16.801	42.260	16.210
Бруто	2.658.978	494.937	2.939.118	638.573
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(45.043)	(16.802)	(42.260)	(16.210)
Нето	2.613.935	478.135	2.896.858	622.363

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.1. Фактори на финансиски ризик (продолжение)

Побарувањата од купувачите во износ од МКД 159.529 илјади (2011: 199.238 илјади) се побарувања кои се доспеани, а за кои не е направена исправка. Истите во најголем дел се однесуваат на побарувања со застареност не повеќе од 30 дена, за кои нема случај на неплаќање во претходните периоди и се обезбедени со колатерал. Повеќе детали се презентирани во Белешка 17.

в) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Секој вишок на парични средства најчесто се депонира во комерцијалните банки. Процесот на управување со ризикот на ликвидност вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на оддел за плаќања.

Финансиските обврски на Друштвото, поделни по категории според нивната доспеаност, прикажана според преостанатиот период сметано од денот на билансот на состојба до денот на нивната доспеаност според договор, се прикажани во следнава табела. Презентираните износи претставуваат недисконтирани парични текови според договор

	Помалку од 3 месеци	Помеѓу 3 месеци и 1 година	Над 1 година
На 31 декември 2012			
Обврски кон добавувачи	5.466.858	-	-
Останати тековни обврски	214.177	-	-
Заеми	659.953	-	-
	6.340.988	-	-
На 31 декември 2011			
Обврски кон добавувачи	4.101.541	-	-
Останати тековни обврски	58.004	-	-
	4.159.545	-	-

Анализата на доспеаноста се однесува само на финансиските инструменти и затоа законските обврски се исклучени од оваа анализа.

3.2. Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите заинтересирани страни, како и да одржува оптимална структура на капиталот со цел да го намали трошокот на капитал.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

3. Управување со финансиските ризици (продолжение)

3.3. Проценка на објективната вредност

Категориите пари и парични средства, побарувања од купувачи и останати финансиски средства имаат краток рок на доспевање. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на денот на известување е слична со нивната објективна вредност.

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2012:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	94.261	94.261
Побарувања од купувачи	3.092.070	3.092.070
Останати финансиски средства	1.624.327	1.624.327
	4.810.658	4.810.658

Во табелата подолу е прикажана категоризацијата на финансиските средства на 31 декември 2011:

	Сметководствена вредност	Објективна вредност
Пари и парични средства	121.385	121.385
Побарувања од купувачи	3.519.221	3.519.221
Останати финансиски средства	1.047.435	1.047.435
	4.688.041	4.688.041

4. Значајни сметководствени проценки

Сметководствените проценки направени од страна на Друштвото постојано се следат и се базираат на претходно искуство и останати фактори, вклучувајќи предвидување на идни настани кои се оценуваат како разумни во дадените услови.

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

(a) Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

4. Значајни сметководствени проценки (продолжение)

4.1. Значајни сметководствени проценки и претпоставки (продолжение)

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 10% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни МКД 25.150 илјади (2011: МКД 25.180 илјади).

б) *Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства*

Друштвото (со поддршка на неговиот краен сопственик) ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа. Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

в) *Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања*

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи. За оние купувачи кои се во банкрот или ликвидација, оштетувањето се пресметува индивидуално, додека за останатите купувачи се пресметува врз база на портфолиото, земајќи ја во предвид старосната структура на побарувањата и минатите отписи, кредитната способност на купувачите и промените во условите за плаќање. Овие фактори се оценуваат периодично и се прават промени доколку е потребно. Проценките вклучуваат предвидувања за идните активности на купувачот и идните наплати на побарувањата. Доколку финансиската состојба на купувачите се влоши, отписите на тековните побарувања ќе бидат повисоки од предвидените и може да го надминат нивото на загуба што веќе е признаено.

г) *Резервации*

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

5. Продажби

	2012	2011
Продажби на домашен пазар	24.687.387	25.681.962
Продажби на странски пазар	11.521.653	14.474.648
	36.209.040	40.156.610

Продажбите на домашен и странски пазар претставуваат продажба на нафтени деривати.

6. Трошоци содржани во продадени производи

	2012	2011
Набавна вредност на трговски стоки	26.336.927	11.097.710
Потрошена сурова нафта	11.089.365	26.178.587
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	361.226	354.874
Амортизација	208.068	208.668
Електрична енергија	128.826	166.602
Трошоци за хемикалии	121.172	137.861
Трошоци за одржување	83.814	57.533
Трошоци за осигурување	41.889	39.930
Трошоци за превоз на вработените	24.500	23.472
Трошоци за прехранбени производи	23.105	23.292
Сопствена потрошувачка на мазут	20.507	37.573
Останати фиксни трошоци	19.454	11.054
Разни трошоци	14.577	11.373
Трошоци за отпремнина	5.802	47.763
Обезвреднување на залихата	3.895	-
Трошоци за телекомуникации	1.098	932
Трошоци за канцелариска опрема	818	548
Движење на залихи	(2.066.534)	1.267.116
	36.418.509	39.664.888

7. Административни трошоци

	2012	2011
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	79.670	77.888
Разни трошоци	56.991	40.329
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	21.478	16.442
Амортизација	14.223	13.723
Трошоци за закупнина	7.948	10.575
Трошоци за осигурување	5.198	5.307
Трошоци за прехранбени производи	5.296	5.396
Останати фиксни трошоци	4.935	5.803
Трошоци за превоз на вработените	4.473	4.478
Трошоци за менаџментот	2.417	1.173
Трошоци за телекомуникации	2.552	2.744
Трошоци за одржување	2.944	1.764
Службени патувања	1.437	1.540
Трошоци за канцелариска опрема	1.158	1.431
Трошоци за отпремнина	-	12.872
	210.720	201.465

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

8. Продажни и дистрибутивни трошоци

	2012	2011
Разни трошоци	22.045	17.426
Амортизација	19.720	20.125
Трошоци за превоз на производи – во странство	18.543	20.232
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	16.820	17.336
Останати варијабилни трошоци	13.712	18.362
Трошоци за превоз на производи – во земјата	13.590	30.085
Трошоци за осигурување	4.492	3.052
Останати фиксни трошоци	2.009	1.265
Трошоци за прехранбени производи	1.787	1.809
Членарини и претплати	1.538	1.420
Трошоци за телекомуникации	1.040	803
Трошоци за превоз на вработените	874	972
Трошоци за одржување	643	753
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	538	202
Трошоци за канцелариска опрема	310	178
Трошоци за отпремнина	-	5.484
	117.661	139.504

9. Малопродажни трошоци

	2012	2011
Амортизација	9.529	9.287
Трошоци за бруто плати и други бенефиции	9.323	8.675
Разни трошоци	5.683	2.346
Трошоци за одржување	3.169	6.255
Трошоци за односи со јавноста и рекламирање	1.606	2.530
Трошоци за закупнина	850	810
Други фиксни трошоци	675	2.037
Трошоци за телекомуникации	441	432
Трошоци за прехранбени производи	217	229
Трошоци за превоз на вработените	183	178
Трошоци за канцелариска опрема	93	24
Трошоци за осигурување	67	76
Други варијабилни трошоци	25	93
	31.861	32.972

10. Други оперативни приходи

	2012	2011
Наплатени отпишани побарувања	37	54
Дополнително утврдени приходи	621	4.210
Други приходи	11.839	367
	12.497	4.631

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

11. Други оперативни трошоци

	2012	2011
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни останати побарувања	11.650	-
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од купувачи	3.402	-
Дополнително утврдени трошоци	1.986	3.305
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	16	19.546
Други трошоци	1.288	589
	18.342	23.440

12. Финансиски приходи и трошоци

	2012	2011
Позитивни курсни разлики	904.471	1.063.038
Приходи од камати	36.760	42.789
Финансиски приходи	941.231	1.105.827
Негативни курсни разлики	(930.571)	(1.243.346)
Трошоци за камати	(17.806)	(635)
Трошоци за банкарски провизии	(14.542)	(14.015)
Финансиски трошоци	(962.919)	(1.257.996)
Финансиски трошоци - нето	(21.688)	(152.169)

13. Трошок за данок на добивка

	2012	2011
Загуба пред оданочување	(597.244)	(53.197)
Данок пресметан по даночна стапка од 10%	-	-
Трошоци кои не се признаваат како одбитни ставки за пресметување на данокот	8.179	15.609
Даночен кредит	-	-
Трошок за данок	8.179	15.609

Почнувајќи од 1 јануари 2010 година Владата на Република Македонија вовеле измени и дополнувања во Законот за данок на добивка. Според тие измени друштвата не треба плаќаат данок на добивка на добивката пред оданочување се додека таа добивка не е дистрибуирана во форма на дивиденда. Како надолупнување, официјални измени на Прирачникот за Данок на добивка, беа објавени на 18 декември 2010 година. Согласно овие измени, основа за пресметување на данокот на добивка претставуваат непризнаените трошоци настанати во текот на фискалната година. Последователно, се додека добивката не се дистрибуира, Друштвото не треба да пресмета и плати данок на добивка.

Даночните органи имаат право во секое време да ги проверат документите и извештаите во рок од 5 до 10 години од датумот на поднесениот даночен извештај и може да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото не очекува последици што може да резултираат со потенцијална материјална обврска по овој основ.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје**Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012**

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

14. Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште	Згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2011					
Набавна вредност	144.259	3.114.154	6.235.800	213.935	9.708.148
Акумулирана амортизација	-	(2.576.229)	(3.984.636)	-	(6.560.865)
Нето книговодствена вредност	144.259	537.925	2.251.164	213.935	3.147.283
Година завршена на 31 декември 2011					
Почетна нето книговодствена вредност	144.259	537.925	2.251.164	213.935	3.147.283
Зголемувања	-	-	-	121.192	121.192
Пренос од инвестиции од тек	24	5.792	190.220	(196.036)	-
Отуѓувања (нето книговодствена вредност)	-	(3.948)	(4.643)	(16.400)	(24.991)
Амортизација	-	(34.923)	(216.190)	-	(251.113)
Крајна нето книговодствена вредност	144.283	504.846	2.220.551	122.691	2.992.371
На 31 декември 2011					
Набавна вредност	144.283	3.105.052	6.368.718	122.691	9.740.744
Акумулирана амортизација	-	(2.600.206)	(4.148.167)	-	(6.748.373)
Нето книговодствена вредност	144.283	504.846	2.220.551	122.691	2.992.371
Година завршена на 31 декември 2012					
Почетна нето книговодствена вредност	144.283	504.846	2.220.551	122.691	2.992.371
Зголемувања	-	-	-	79.762	79.762
Пренос од инвестиции од тек	-	10.484	135.692	(146.176)	-
Отуѓувања (нето книговодствена вредност)	-	-	(16)	-	(16)
Пренос кон нематеријални средства	-	-	-	(3.508)	(3.508)
Амортизација	-	(34.361)	(215.714)	-	(250.075)
Крајна нето книговодствена вредност	144.283	480.969	2.140.513	52.769	2.818.534
На 31 декември 2012					
Набавна вредност	144.283	3.115.536	6.494.370	52.769	9.806.958
Акумулирана амортизација	-	(2.634.567)	(4.353.857)	-	(6.988.424)
Нето книговодствена вредност	144.283	480.969	2.140.513	52.769	2.818.534

Од вкупните трошоци за амортизација (на материјалните и нематеријалните средства), во трошоци содржани во продадени производи се вклучени МКД 208.068 илјади (2011: МКД 208.668 илјади), во административни трошоци се вклучени МКД 14.223 илјади (2011: МКД 13.723 илјади) и во малопродажни, продажни и дистрибутивни трошоци се вклучени МКД 29.249 илјади (2011: МКД 29.412 илјади).

Друштвото има евидентирано земјиште во Финансиските извештаи кое е во државна сопственост и за кое Друштвото има право на користење. Процедурата за добивање на сопственост над земјиштето е во тек.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

15. Финансиски средства расположливи за продажба

	2012	2011
На 1 јануари	11.648	11.648
Зголемувања	-	-
Отуѓувања	-	-
Нето загуби пренесени во ревалоризациони резерви	(6.790)	(4.747)
На 31 декември	4.858	6.901

Финансиските средства расположливи за продажба се деноминирани во македонски денари и го вклучуваат следново:

	2012	2011
Вложувања во компании	2.484	3.933
Вложувања во банки	2.374	2.968
	4.858	6.901

16. Залихи

	2012	2011
Сировини и материјали – сурова нафта	649.517	797.235
Сировини и материјали	53.542	70.609
Недовршено производство	541.998	94.212
Готови производи	2.046.942	428.194
Трговска стока	130.467	647.575
Резервни делови и ситен инвентар	48.052	44.019
	3.470.518	2.081.844

17. Побарувања од купувачите и други побарувања

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите е следната:

	2012	2011
Купувачи во земјата	2.658.978	2.939.118
Купувачи од странство	494.937	638.573
Побарувања од купувачи - бруто	3.153.915	3.577.691
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(61.845)	(58.470)
Побарувања од купувачите - нето	3.092.070	3.519.221

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

17. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжува)

Нето книговодствената вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања е следната:

	2012	2011
Купувачи во земјата	2.658.978	2.939.118
Купувачи од странство	494.690	610.086
Купувачи поврзани субјекти во странство (белешка 25)	247	28.487
Намалено за: Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	(61.845)	(58.470)
Побарувања од купувачите - нето	3.092.070	3.519.221
Побарувања од "Escrow" сметка	769.497	769.497
Побарувања за данок на додадена вредност и останати побарувања од државни институции	782.525	253.420
Претплатени трошоци	68.304	6.120
Авансни плаќања	3.974	7.646
Побарувања од вработените	27	682
Други краткорочни побарувања	-	10.070
Останати побарувања	1.624.327	1.047.435
	4.716.397	4.566.656

Побарувањата од поврзани субјекти претставуваат побарувања од Хеленик Петролеум С.А. Грција, ЕКО Србија, ЕЛ.П.ЕТ. Балканики С.А. Грција, Глобал Петролеум Албанија Ш.п.к. Албанија, Југопетрол А.Д. Котор, ЕКО АБЕЕ Грција и Вардакс С.А. Грција (белешка 25). Побарувања во износ од МКД 7.917 илјади за 2011 година од Хеленик Петролеум С.А. Грција се вклучени во Други краткорочни побарувања.

Според одредбите од Договорот за купопродажба и концесија од 8 мај 1999 склучен помеѓу ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А. (матичната компанија) и Владата на Република Македонија, Друштвото има евидентирано побарувања за периодот од 2000 до 2004 година, во износ од приближно МКД 769.497 илјади кои произлегуваат од обврски настанати пред преземањето на Друштвото од стана на ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А..

Старосната анализа на побарувања од купувачите е како што следи:

	2012	2011
Недоспеани	2.932.540	3.319.983
до 30 дена	118.006	178.739
од 30 до 90 дена	21.800	12.756
од 90 дена до 1 година	17.744	2.961
Над 1 година	63.825	63.252
Вкупно бруто побарувања од купувачи	3.153.915	3.577.691

Движењата на провизијата за исправка на вредноста на побарувањата од купувачи е како што следи:

	2012	2011
На 1 јануари	58.470	103.050
Провизија за исправка на вредност на побарувањата	3.402	-
Ослободување на провизија на отпишани побарувања	(27)	(44.580)
На 31 декември	61.845	58.470

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

17. Побарувања од купувачите и останати побарувања (продолжува)

Исправката на вредност генерално се отпишува кога не постојат предвидувања за надомест на побарувањето.

Старосната структура на побарувањата кои имаат исправка на вредноста е како што следи:

	2012	2011
Над 1 година	61.845	58.470
	61.845	58.470

Движењето на исправката на вредноста за различни категории на побарувања е како што следи:

Побарувања во земјата	2012	2011
Почетна состојба на 1ви јануари	42.260	86.658
Износ признаен како трошок	2.789	-
Наплатени побарувања признаени како приход	(6)	(44.398)
	45.043	42.260

Побарувања во странство	2012	2011
Почетна состојба на 1 јануари	16.210	16.392
Износ признаен како трошок	613	-
Наплатени побарувања признаени како приход	(21)	(182)
	16.802	16.210

Износите кои се признаени како исправка на вредноста се отпишуваат кога нема очекување дека ќе се добијат дополнителни приливи. Според политиките на Друштвото следните фактори се земаат во предвид при оценка на обезвреднетоста на побарувањата: побарувања над 90 дена, чести доцни плаќања, високо ризични клиенти и клиенти со финансиски потешкотии. Побарувањата од купувачите се осигурени со банкарски гаранции и хипотеки.

Нето книговодствените вредности на побарувањата од купувачите се деноминирани во следниве валути:

	2012	2011
МКД	2.613.935	2.896.858
ЕУР	705	2.626
УСД	477.430	619.737
	3.092.070	3.519.221

Нето книговодствените вредности на останатите побарувања се деноминирани во следниве валути:

	2012	2011
МКД	1.624.327	1.047.435
	1.624.327	1.047.435

Пазарната вредност на побарувањата од купувачите и останатите побарувања на денот на билансот на состојба е иста со нивната нето книговодствена вредност.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

18. Пари и парични средства

	2012	2011
Денарски жиро - сметки	75.357	91.643
Девизни жиро - сметки	17.240	28.646
Девизен акредитив	-	1
Благајна	219	259
Останати парични средства	1.445	836
	94.261	121.385

Нето книговодствената вредности на парите и паричните средства се деноминирани во следните валути:

	2012	2011
МКД	76.909	92.637
ЕУР	2.418	2.489
УСД	14.904	26.259
ГБП	30	-
	94.261	121.385

19. Капитал и резерви

Акции

Вкупниот број на обични акции изнесува 824.799 обични акции (2011: 824.799) со номинална вредност од ЕУР 51,12 по акција (2011: ЕУР 51,12) и 21.561 приоритетни акции (2011: 21.561) со номинална вредност од ЕУР 51,12 (2011: ЕУР 51,12). Сите издадени акции се целосно платени.

Во текот на 2012 година нема промени во сопственичката структура на Друштвото и заклучно со 31 декември 2012 структурата на акционерите е како следи:

	Број на обични акции	Број на приоритетни акции	Вкупен број на акции	% од вкупниот акционерски капитал
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	689.875	-	689.875	81,5 %
Фонд за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија	72.317	21.561	93.878	11,1 %
Други 1)	62.607	-	62.607	7,4 %
	824.799	21.561	846.360	100 %

1) Акционери кои индивидуално се сопственици на помалку од 0,4% од акционерскиот капитал.

Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на почетокот на 2013 продаде 91.767 акции на Пуцко Петрол и 2.111 акции на останати малцински акционери (белешка 28).

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

19. Капитал и резерви (продолжение)

Дивиденди

Во 2012 година, исплатена е дивиденда само за приоритетни акции во износ од МКД 1.356 илјади (2011: МКД 1.356 илјади). Нема други објавени дивиденди.

Резерви

Законски резерви

Според македонската регулатива, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 15% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една петтина (1/5) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2012 година.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се однесуваат за: (а) недвижности, постројки и опрема, и се состојат од кумулативното зголемување на нивната сегашната вредност врз основа на зголемувањето на индексот на цени на производителите на денот на ревалоризација, кое се пресметуваше до 2003, и (б) ефектите од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба.

20. Обврски за бенефиции на вработените

	2012	2011
Отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	22.893	18.300
	22.893	18.300

21. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи е следната:

	2012	2011
Обврски кон добавувачи во земјата	100.301	102.432
Обврски кон добавувачи во странство	5.363.237	3.996.855
Обврски за примени нефактурирани стоки	3.320	2.254
	5.466.858	4.101.541

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

21. Обврски кон добавувачи и останати обврски (продолжува)

Нето книговодствената вредност на обврските кон добавувачи и останати обврски е следната:

	2012	2011
Обврски кон добавувачи во земјата	100.301	102.432
Обврски кон добавувачи во странство	161.831	160.152
Обврски кон поврзани субјекти во странство (белешка 25)	5.201.406	3.836.703
Обврски за примени нефактурирани стоки	3.320	2.254
Обврски кон добавувачи	5.466.858	4.101.541
Примени аванси	27.214	33.464
Обврски за акцизи	130.587	222.362
Обврски за плати	19.944	19.572
Обврски за персонален данок и придонеси	9.405	9.081
Данок од задршка	17	-
Однапред предвидени трошоци	27.010	4.968
Други тековни обврски	214.177	289.447
	5.681.035	4.390.988

Обврските кон поврзани субјекти претставуваат обврски кон Хеленик Петролеум С.А. Грција и Вардакс С.А. Грција (белешка 25).

Нето книговодствените вредности на обврските кон добавувачи се деноминирани во следниве валути:

	2012	2011
МКД	103.623	104.686
УСД	5.353.400	3.985.550
ЕУР	9.835	11.305
	5.466.858	4.101.541

Нето книговодствените вредности на останатите обврски се деноминирани во следниве валути:

	2012	2011
МКД	214.177	289.447
	214.177	289.447

22. Заеми

	2012	2011
Заеми	659.953	-
	659.953	-

Заемите се мерат според амортизирана набавна вредност. Заемите се со рок на доспевање до 2013 и се со каматна стапка од 6-7% годишно.

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

22. Заеми (продолжение)

Сметководствената и објективната вредност на краткорочните заеми е следната:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2012	2011	2012	2011
Заеми	659.953	-	659.953	-
	659.953	-	659.953	-

Објективната вредност на краткорочните заеми е приближна со нивната сметководствена вредност, бидејќи ефектот од дисконтирањето е незначаен

Сметководствените вредности на заемите се деноминирани во следниве валути:

	2012	2011
МКД	520.000	-
УСД	139.953	-
	659.953	-

23. Трошоци по природа

	2012	2011
Набавна вредност за продадена трговска стока	26.336.927	11.097.710
Потрошени сировини	11.090.797	26.181.155
Трошоци за вработените	467.038	458.773
Трошоци за амортизација	251.541	251.803
Потрошена електрична енергија	129.234	166.819
Потрошени хемикалии	121.175	137.861
Останати нематеријални трошоци	111.539	88.169
Трошоци за одржување	90.570	66.304
Трошоци за надомести на вработени за храна и превоз	63.122	60.804
Премии за осигурување	51.646	48.365
Трошоци за транспорт	32.133	51.071
Сопствена потрошувачка	27.249	43.901
Промоции, реклами и спонзорства	23.948	19.523
Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	18.947	-
Трошоци за останати услуги	13.053	7.534
Трошоци за закупнина	12.704	13.914
Трошоци за отпремнина	5.329	66.119
Трошоци за телекомуникациски услуги	5.131	4.911
Останати трошоци	3.250	1.811
Потрошок на канцелариски материјал	2.380	2.182
Трошоци за деловни патувања	2.130	1.922
Трошоци за претплати и списанија	1.784	1.650
Дополнително утврдени трошоци	1.986	3.306
Нето книговодствена вредност на отуѓени основни средства	15	19.546
Промена на залихи	(2.066.534)	1.267.116
	36.797.094	40.062.269

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012
(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

24. Трошоци за вработените

	2012	2011
Трошоци за плати	294.362	289.162
Придонеси и даноци за плати	130.265	136.682
Други бенефиции	22.412	32.929
	447.039	458.773

	2012	2011
Просечен број на вработени	675	701

25. Трансакции со поврзани субјекти

Друштвото е контролирано од ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А. Грција, кој поседува 81,51% од акциите на Друштвото. Краен сопственик е Хеленик Петролеум С.А., со седиште во Грција. Останатите 7,41% од акциите на Друштвото се во сопственост на останати акционери и 11,08% од акциите се во сопственост на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување.

Сите трансакции со поврзаните субјекти произлегуваат од нормалниот тек на работењето и нивната вредност не се разликува значајно од условите кои преовладуваат во пазарни трансакции.

Подолу се прикажани трансакциите со поврзаните субјекти:

а) Продажби на стоки и услуги

Продажби на стоки	2012	2011
ЕКО Србија	61.422	240.652
Хеленик Петролеум С.А.	44	186
	61.466	240.838

Продажби на услуги	2012	2011
Вардакс С.А.	1.536	5.319
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	67	216
Хеленик Петролеум С.А.	-	13
	1.603	5.548

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Трансакции од поврзани субјекти (продолжува)

б) Набавки на сировини, стоки и услуги

Набавки на сировини и стоки	2012	2011
Хеленик Петролеум С.А.	36.199.027	36.848.567
ЕКО Србија	7.505	-
Еко АБЕЕ	5.312	2.297
Глобал Петролеум Албанија Ш.к.п. Албанија	861	
	36.212.705	36.850.864

Набавки на услуги	2012	2011
Вардакс С.А.	249.380	577.795
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А	5.739	-
Аспрофос С.А.	3.015	-
	258.134	577.795

в) Салда кои произлегуваат од продажба на добра/услуги

Побарувања од продажби на стоки	2012	2011
Хеленик Петролеум С.А.	25	42
Глобал Петролеум Албанија Ш.к.п. Албанија	2	2
ЕКО Србија	-	27.845
Југопетрол А.Д. Котор	-	5
	27	27.894

Побарувања од продажби на услуги	2012	2011
Вардакс С.А.	201	86
Хеленик Петролеум С.А.	13	8.473
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	6	5
	220	8.564

г) Салда кои произлегуваат од набавки на сировини, стоки и услуги

Обврски од набавки на сировини и стоки	2012	2011
Хеленик Петролеум С.А.	5.110.958	3.691.781
ЕКО АБЕЕ	937	-
	5.111.895	3.691.781

Обврски од набавки на услуги	2012	2011
Вардакс С.А.	89.352	144.922
ЕЛ.П.ЕТ Балканики С.А.	159	-
	89.511	144.922

ОКТА Рафинерија на нафта Акционерско друштво – Скопје
Белешки кон финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012

(сите износи се во илјади денари, освен доколку не е поинаку назначено)

25. Трансакции од поврзани субјекти (продолжува)

д) Надоместоци за раководството

Раководство ги вклучува членовите на Одборот на директори и Директорите на Друштвото. Надоместоците платени или кои треба да се платат на раководство за услугите се прикажани подолу:

	2012	2011
Нето плати	23.532	19.147
Даноци и придонеси од плата	6.506	4.613
Останати бенефиции	2.243	1.533
	32.281	25.293

26. Потенцијални обврски

а) Банкарски гаранции

Друштвото има потенцијални обврски во однос на банкарски гаранции кои произлегуваат од нејзиниот нормален тек на работење. Не се очекува да произлезат значајни обврски, како резултат на потенцијалните обврски. На 31 декември 2012 година, Друштвото има банкарски гаранции во износ од МКД 703.441 илјади (2011: МКД 736.714 илјади). На датумот на овие финансиски извештаи, не се очекуваат никакви дополнителни плаќања.

б) Правни спорови

Во рамките тековните активности, постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки, како и совети од интерни и екстерни консултанти, раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби и според тоа не е направена резервација во овие финансиски извештаи.

27. Превземени обврски

а) Обврски по основ на оперативен наем

Друштвото користи возила под оперативен наем. Трошоците кои произлегуваат од наемот се прикажани во билансот на успех, белешка 6,7,8 и 9.

Во табелата долу се прикажани идните минимални плаќањата кои произлегуваат од оперативниот наем:

	2012	2011
Не повеќе од 1 година	9.859	9.393
Повеќе од 1 година но не повеќе од 5 години	16.574	4.979
Повеќе од 5 години	-	-
	26.433	14.372

28. Настани по периодот на известување

На 9 јануари 2013, Пуцко Петрол купи 72.317 обични акции и 19.450 приоритетни акции кои претходно ги поседуваше Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија. По трансакцијата Пуцко Петрол се здоби со 10.8% од вкупните акции на ОКТА.

Нема последователни настани после периодот на известување кои би влијаеле на извештајот на сеопфатната добивка, на извештајот на финансиската состојба како и на извештајот за паричните текови за 2012 година.